

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2022. november 24.*

„Előzetes döntéshozatal – A fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzése – 91/477/EGK irányelv – Az I. melléklet III. része – Hatástalanítási előírások és technikák – 2015/2403/EU végrehajtási rendelet – A tűzfegyverek hatástalanításának ellenőrzése és tanúsítása – 3. cikk – Nemzeti hatóság által engedélyezett ellenőrző szervezet – Hatástalanítási tanúsítvány kiállítása – Az Európai Bizottság által közzétett jegyzékben nem szereplő szervezet – Hatástalanított tűzfegyverek szállítása az Európai Unión belül – 7. cikk – Kölcsönös elismerés”

A C-296/21. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Korkein hallinto-oikeus (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Finnország) a Bírósághoz 2021. május 7-én érkezett, 2021. április 26-i határozatával terjesztett elő az

A

által indított,

a **Helsingin poliisilaitos**,

a **Poliisihallitus**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: K. Jürimäe tanácselnök, M. Safjan, N. Piçarra, N. Jääskinen és M. Gavalec (előadó) bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: R. Stefanova-Kamisheva tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2022. május 18-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- A, kezdetben személyesen, később képviselőjében P. Snell,
- a Poliisihallitus képviselőjében M. Koponen és M. Lehtonen,

* Az eljárás nyelve: finn.

- az osztrák kormány képviselőjében J. Schmoll és V.-S. Strasser, meghatalmazotti minőségben,
- a finn kormány képviselőjében H. Leppo, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében M. Huttunen, I. Söderlund és R. Tricot, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2022. július 7-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2008. május 21-i 2008/51/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2008. L 179., 5. o.; helyesbítés: HL 2021. L 49., 24. o.) módosított, a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló, 1991. június 18-i 91/477/EGK tanácsi irányelv (HL 1991. L 256., 51. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 1. kötet, 91/477. o.; helyesbítés: HL 2009. L 14., 12. o.; a továbbiakban: 91/477 irányelv) 3. és 7. cikkének, valamint a hatástalanított tűzfegyverek végleges működésképtelenségét biztosító hatástalanítási előírásokra és technikákra vonatkozó közös iránymutatások meghatározásáról szóló, 2015. december 15-i (EU) 2015/2403 bizottsági végrehajtási rendelet HL 2015. L 333., 62. o.) értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az A és a Helsingin poliisilaitos (helsinki rendőrség, Finnország) között azon határozat tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amely megtagadta az Ausztriában kiállított és e fegyverek Finnországba történő szállítása alkalmával bemutatott, tűzfegyverekre vonatkozó hatástalanítási tanúsítvány elismerését.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 91/477 irányelv

- 3 A 91/477 irányelvet a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló, 2021. március 24-i (EU) 2021/555 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2021. L 115., 1. o.) hatályon kívül helyezte. Mindazonáltal a szóban forgó tényállás megvalósulásának időpontjára tekintettel, az alapeljárást a 91/477 irányelv rendelkezései szabályozzák.
- 4 Ezen irányelv harmadik és negyedik preambulumbekzdése értelmében ezen irányelv célja a fegyverekre vonatkozó jogszabályok összehangolása olyan hatékony szabályok előírása által, amelyek lehetővé teszik a tagállamokon belül a tűzfegyverek megszerzésének és tartásának, valamint azok más tagállamba történő szállításának ellenőrzését.
- 5 A 2008/51 irányelv elsősorban a célból módosította a 91/477 irányelvet, hogy abba beillesse az Egyesült Nemzeteknek a nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezményét kiegészítő, a tűzfegyverek, részeik, alkotóelemeik és a lőszeres tiltott gyártásáról és kereskedelméről szóló

jegyzőkönyvét, amelyet az Európai Közösség nevében 2002. január 16-án írt alá az Európai Bizottság a 2001. október 16-i 2001/748/EK tanácsi határozatnak (HL 2001. L 280., 5. o.; magyar nyelvű különkiadás 18. fejezet, 1. kötet, 200. o.) megfelelően.

6 A 2008/51 irányelv (1), (11), (12) és (15) preambulumbekzdése kimondta:

„(1) A [91/477] irányelv kísérő intézkedést hozott létre a belső piac számára. Egyensúlyt teremt egyrészlől az egyes lőfegyvereknek a Közösségen belüli bizonyos fokú szabad mozgását biztosító kötelezettségvállalás, másrészlől e szabadságnak az ilyen jellegű termékeknek megfelelő biztonsági garanciák alkalmazásával történő ellenőrzésének szükségessége között.

[...]

(11) A lőfegyverek hatástalanítása tekintetében a [91/477] irányelv I. melléklete III. részének a) pontja egyszerűen a nemzeti jogszabályokra utal. A jegyzőkönyv a fegyverek hatástalanítására egyértelműbb általános elveket fogalmaz meg. A [91/477] irányelv I. mellékletét ezért ki kell igazítani.

(12) A kereskedők tevékenységének sajátos jellege miatt e tevékenységet a tagállamoknak szigorúan ellenőrzés alá kell vonniuk, különösen a kereskedők szakmai feddhetetlenségének és szakértelmének vizsgálata céljából.

[...]

(15) A lőfegyverek felkutatásának megkönnyítése, valamint a lőfegyverek, lőfegyverdarabok és a lőszeres tiltott kereskedelme és gyártása elleni hatékony küzdelem elősegítése érdekében szükséges javítani a tagállamok közötti információcsereét.”

7 A 91/477 irányelv 1. cikkének (1) és (2) bekezdése ekképp rendelkezett:

„(1) Ezen irányelv alkalmazásában: »tűzfegyver« minden olyan hordozható csöves fegyver, amely gyúlékony hajtóanyag segítségével sörét, golyót vagy lövedéket lő ki, azt ennek kilövésére tervezték vagy átalakítható erre a célra, kivéve, ha az I. melléklet III. részében felsorolt valamely ok kizárja ezen fogalom meghatározásból. A tűzfegyverek besorolását az I. melléklet II. része tartalmazza.

Egy tárgy gyúlékony hajtóanyag segítségével sörét, golyó vagy lövedék kilövésére átalakíthatónak minősül, ha:

- megjelenésében egy tűzfegyverre hasonlít; és
- kivitelezése vagy alapanyaga miatt ilyené átalakítható.

[...]

(2) Ennek az irányelvnek az alkalmazásában a »kereskedő« alatt minden olyan természetes vagy jogi személy értendő, akinek/amelynek a kereskedelmi vagy az üzleti tevékenysége egészében vagy részben lőfegyverek gyártásából, kereskedelméből, cseréjéből, bérbeadásából, javításából vagy átalakításából áll, lőszer gyártása, kereskedelme, cseréje, módosítása vagy átalakítása.”

8 Ezen irányelv I. mellékletének III. része a következőket írta elő:

„Ennek a mellékletnek az alkalmazásában a »tűzfegyver« meghatározásnak megfelelő tárgyak nem tartoznak e meghatározás alá, ha:

a) használatra tartósan alkalmatlanná tették őket, olyan hatástalanítás alkalmazásával, amely biztosítja, hogy a tűzfegyver minden lényeges része használatra tartósan alkalmatlanná, és eltávolítása, kicserélése vagy reaktiválást célzó módosítása lehetetlenné vált;

[...]

A tagállamok rendelkezéseket hoznak az a) pontban említett hatástalanítás illetékes hatóság által történő ellenőrzéséről, annak garantálására, hogy egy tűzfegyveren elvégzett módosítások azt használatra visszafordíthatatlanul alkalmatlanná tegyék. A tagállamok az említett ellenőrzés keretében tanúsítvány, vagy a tűzfegyver hatástalanítását igazoló okmány kiadását, vagy erre a célra a tűzfegyveren jól látható megjelölés elhelyezését írják elő. A Bizottság a 13a. cikk (2) bekezdésében meghatározott bizottsági eljárást követve közös iránymutatásokat ad ki a hatástalanítási előírásokról és technikákról annak biztosítására, hogy a hatástalanított tűzfegyverek visszafordíthatatlanul használhatatlanok legyenek.

A közösségi szinten történő koordináció függvényében a tagállamok nemzeti szabályozásukat alkalmazhatják ez ebben a szakaszban felsorolt lőfegyverekre.”

A 2015/2403 végrehajtási rendelet

9 A 2015/2403 végrehajtási rendelet (2) és (3) preambulumbekzdése kimondja:

„(2) A [91/477], irányelv I. melléklete III. része első bekezdésének a) pontjával összhangban a »tűzfegyver« meghatározásnak megfelelő tárgyak nem tartoznak e meghatározás alá, ha használatra maradandóan alkalmatlanná tették őket olyan hatástalanítás alkalmazásával, amely biztosítja, hogy a tűzfegyver minden lényeges része maradandóan működésképtelenné váljon, és azok eltávolítása, kicserélése vagy reaktiválást célzó módosítása ne legyen kivitelezhető.

(3) A [91/477], irányelv I. melléklete III. része első bekezdésének a) pontjával összhangban a „tűzfegyver” meghatározásnak megfelelő tárgyak nem tartoznak e meghatározás alá, ha használatra maradandóan alkalmatlanná tették őket olyan hatástalanítás alkalmazásával, amely biztosítja, hogy a tűzfegyver minden lényeges része maradandóan működésképtelenné váljon, és azok eltávolítása, kicserélése vagy reaktiválást célzó módosítása ne legyen kivitelezhető. A tagállamok kötelesek továbbá gondoskodni arról, hogy a tűzfegyver hatástalanítása tanúsítvány vagy okmány kiadásával, vagy egy jól látható jelnek a tűzfegyveren történő elhelyezésével igazolásra kerüljön.”

10 E végrehajtási rendelet „Tűzfegyverek hatástalanítására vonatkozó engedéllyel rendelkező személyek és szervezetek” című 2. cikke ekképp rendelkezik:

„A tűzfegyverek hatástalanítását a nemzeti jognak megfelelően engedéllyel rendelkező köz- vagy magánszervezetek vagy személyek végezhetik.”

- 11 Az említett végrehajtási rendeletnek „A tűzfegyverek hatástalanításának ellenőrzése és tanúsítása” című 3. cikke előírja:

„(1) A tagállamok kijelölnek egy illetékes hatóságot (a továbbiakban: ellenőrző szervezet) annak ellenőrzésére, hogy a tűzfegyverek hatástalanítása az I. melléklet műszaki előírásainak megfelelően történt-e.

(2) Amennyiben az ellenőrző szervezet maga is rendelkezik engedéllyel a tűzfegyverek hatástalanítására, a tagállamnak gondoskodnia kell a szóban forgó feladatok és a feladatokat végző személyek egyértelmű szétválasztásáról a szervezeten belül.

(3) Honlapján a Bizottság közzéteszi a tagállamok által kijelölt ellenőrző szervezetek jegyzékét, az egyes szervezetekről szóló részletes információkkal, a szervezetek emblémájával és elérhetőségeivel együtt.

(4) Amennyiben a tűzfegyver hatástalanítása az I. melléklet műszaki előírásainak megfelelően történt, az ellenőrző szervezet a tűzfegyver tulajdonosa részére hatástalanítási tanúsítványt ad ki a III. mellékletben szereplő minta alapján. A hatástalanítási tanúsítványban megadott adatokat meg kell adni mind a tanúsítvány kiadásának helye szerinti tagállam nyelvén, mind pedig angolul.

[...]”

- 12 Az említett végrehajtási rendeletnek „A hatástalanításra vonatkozó kiegészítő intézkedések” című 6. cikke ekképp rendelkezik:

„(1) A tagállamok az I. mellékletben meghatározott műszaki előírásokon túlmenően kiegészítő intézkedéseket vezethetnek be a területükön lévő tűzfegyverek hatástalanítására vonatkozóan.

(2) A Bizottság a [91/477] irányelvvel létrehozott bizottsággal együtt rendszeresen elemzi a tagállamok által hozott kiegészítő intézkedéseket, és megfontolja az I. mellékletben meghatározott műszaki előírások kellő időben történő felülvizsgálatát.”

- 13 Ugyanezen végrehajtási rendelet „Hatástalanított tűzfegyverek szállítása az [Európai] Unión belül” című 7. cikke előírja:

„(1) Hatástalanított tűzfegyverek csak akkor szállíthatók át egy másik tagállamba, ha e rendeletnek megfelelően egységes egyedi jellel vannak ellátva és hatástalanítási tanúsítványt mellékeltek hozzájuk.

(2) A tagállamok elismerik a más tagállamok által kiadott hatástalanítási tanúsítványokat, amennyiben azok megfelelnek az e rendeletben meghatározott követelményeknek. Ugyanakkor azok a tagállamok, amelyek a 6. cikknek megfelelően kiegészítő intézkedéseket vezettek be, kötelezővé tehetik annak igazolását, hogy a területükre szállítandó hatástalanított tűzfegyverek megfelelnek a szóban forgó kiegészítő intézkedéseknek.”

- 14 A 2015/2403 végrehajtási rendeletnek „Az értesítésre vonatkozó követelmények” című 8. cikke ekképp rendelkezik:

„A tagállamok értesítik a Bizottságot az általuk az e rendelet hatálya alá tartozó területen elfogadott intézkedésekről, valamint a 6. cikknek megfelelően bevezetett kiegészítő intézkedésekről. E célból a tagállamok [a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó

szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelvben (HL 2015. L 241., 1. o.)) meghatározott értesítési eljárásokat alkalmazzák.”

- 15 E végrehajtási rendeletnek „A tűzfegyverek hatástalanítására vonatkozó műszaki előírások” című és három táblázatot tartalmazó I. melléklete bemutatja azokat a műveleteket, amelyeket el kell végezni ahhoz, hogy a különböző típusú tűzfegyvereket és alapvető alkotóelemeiket véglegesen működésképtelenné tegyék.
- 16 Az említett végrehajtási rendelet III. melléklete tartalmazza a hatástalanított tűzfegyverek tanúsítványának mintáját, amelyet a tagállamok által kijelölt ellenőrző szervezeteknek tiszteletben kell tartaniuk.

A finn jog

- 17 A módosított ampuma-aselaki (1/1998) [a tűzfegyverekről szóló (1/1998) törvény; a továbbiakban: tűzfegyverekről szóló törvény] 91. cikke előírja, hogy a fegyverkereskedelmi ágazatban kiadott tevékenységi engedély vagy a magánhasználatú tartási jogot biztosító engedély megszűnése vagy visszavonása esetén a rendőrség határozatot hoz a tűzfegyverek, a fegyveralkatrészek, a töltények és a különösen veszélyes lőszerrendőrség általi biztonságba helyezéséről, amennyiben azokat még nem adták át szabályszerű engedéllyel rendelkező személynek. A rendőrség akkor is határoz a biztonságba helyezésről, ha a nem engedélyezett tűzfegyverek vagy fegyveralkatrész, nem engedélyezett töltények vagy különösen veszélyes lőszer birtokosa önként jelent valamely tárgyat a rendőrségnek, és azt a rendőrségnek önként megőrzésre átadja.
- 18 A tűzfegyverekről szóló törvény „Hatástalanított tűzfegyverek Finnországba szállítása és behozatala” című 112a. cikke előírja, hogy az, aki Finnországba hatástalanított tűzfegyvert szállít vagy hoz be, a szállítást vagy behozatalt követő 30 napon belül köteles a tűzfegyvert a rendőri hatóságnál vagy a rendőrség központi igazgatási szervénél ellenőrzés céljából bemutatni.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 19 2017. október 17-én A, akinek a kereskedelmi tevékenysége hadtörténeti tárgyak értékesítése, három, Ausztriából származó gépkarabélyt szállított Finnországba.
- 20 2017. október 24-én tűzfegyverekről szóló törvény 112a. cikkének megfelelően A bemutatta a hatástalanított fegyvereket a helsinki rendőrségnél, és bemutatta az Ausztriában székhellyel rendelkező B társaság által 2017. október 9-én kiadott hatástalanítási tanúsítványokat is.
- 21 2018. február 15-én a helsinki rendőrség a tűzfegyverekről szóló törvény 91. cikkének (2) bekezdése alapján lefoglalta az említett fegyvereket. Úgy vélte ugyanis, hogy e gépkarabélyok hatástalanítása nem felelt meg a 2015/2403 végrehajtási rendelet I. mellékletében előírt műszaki követelményeknek. Következésképpen a helsinki rendőrség úgy ítélte meg, hogy e fegyvereket olyan fegyvereknek kell minősíteni, amelyek birtokolása engedélyköteles.
- 22 E határozattal szemben A keresetet nyújtott be a Helsingin hallinto-oikeushoz (helsinki közigazgatási bíróság, Finnország), amelyben azt állította, hogy a helsinki rendőrség nem vizsgálhatta volna a szóban forgó fegyverek hatástalanítását, mivel azok Ausztriából származtak, ahol azokat hatástalanították. Egyfelől, a rendőrségnek a 2015/2403 végrehajtási rendelet

7. cikkének (2) bekezdése alapján el kellett volna ismernie a B társaság által kiállított hatástalanítási tanúsítványt. Másfelől A bizonyítékokat nyújtott be annak igazolására, hogy a fegyverek hatástalanítása megfelelt e végrehajtási rendelet I. melléklete szerinti követelményeknek, nevezetesen az osztrák védelmi és sportminisztériummal folytatott levelezést, amelyben ez utóbbi megerősítette, hogy a B fegyverkereskedő társaság egyike az Ausztria által kijelölt tizenhat ellenőrző szervezetnek.
- 23 A Poliisihallitus (központi rendőrhatalóság) azt állította hogy a szóban forgó fegyverek nem tekinthetők hatástalanítottak, nemcsak azért, mert az elvégzett hatástalanítás nem volt teljes, hanem azért sem, mert a hatástalanítási tanúsítványt a B társaság állította ki, amely nem minősül az említett rendelet 3. cikkének (1) bekezdése szerinti illetékes hatóságnak, és nem szerepel az ugyanezen rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében említett bizottsági jegyzékben sem. E tekintetben kiemeli, hogy az Ausztria tekintetében az e bizottsági jegyzékben megjelölt hatóság nem a B társaság, hanem a belügyminisztérium.
- 24 A Helsingin hallinto-oikeus (helsinki közigazgatási bíróság) 2019. június 26-i határozatával elutasította A keresetét. E bíróság ugyanis úgy ítélte meg, hogy a 2015/2403 végrehajtási rendelet 3. és 8. cikkéből az következik, hogy kizárólag a Bizottság által összeállított jegyzékbe felvett, illetékes ellenőrző szerv által kiállított semlegesítési tanúsítványt lehet e végrehajtási rendelettel összeegyeztethetőnek tekinteni. Mivel nem egy ilyen szerv által kibocsátott hatástalanítási tanúsítványt nyújtottak be, a helsinki rendőrkapitányság elvégezhetette a fegyverek műszaki vizsgálatát, majd azt követően lefoglalhatta azokat.
- 25 A fellebbezést nyújtott be a Korkein hallinto-oikeushoz (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Finnország), a jelen ügyben a kérdést előterjesztő bírósághoz.
- 26 E bíróságnak négy vonatkozásban vannak kétségei. Először is úgy ítéli meg, hogy a 2015/2403 végrehajtási rendelettel bevezetett kölcsönös elismerés rendszere nem egyértelmű, mivel nem írja elő, hogy egy tagállam által kijelölt szervnek a Bizottság által összeállított, e végrehajtási rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében előírt jegyzékbe való felvétele automatikus-e, vagy pedig az a Bizottság kifejezett határozatából következik.
- 27 Másodszor, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy egy olyan magánjogi jogi személy, mint egy gazdasági társaság, a 91/477 irányelv I. mellékletének III. része és a 2015/2403 végrehajtási rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „illetékes hatóságnak” vagy „ellenőrző szervezetnek” minősül-e.
- 28 Harmadsorban, a kérdést előterjesztő bíróságnak az ellenőrző szervezetek jegyzékének az e végrehajtási rendelet 3. cikke (3) bekezdésében előírt közzététele által kiváltott joghatásokkal kapcsolatban vannak kétségei. Bár elképzelhető, hogy a közzététel csupán tájékoztató jellegű, e bíróság azonban hajlik arra, hogy úgy tekintse, hogy a közzététel konstitutív hatályú, és ily módon a hatástalanítási tanúsítvány elismeréséhez azt egy kijelölt ellenőrző szervezetnek kell kibocsátania, amely szervezet részletes adatai szerepelnek a Bizottság által az e rendelkezés alapján összeállított jegyzékben. Ez az értelmezés ugyanis a legalkalmasabb arra, hogy biztosítsa az uniós jog egységességét, és megelőzi a különböző tagállamok hatóságai között a tűzfegyverek semlegesítésére vonatkozó jogszabályok eltérő értelmezésének kockázatát.
- 29 Végül, negyedsorban, mivel az osztrák hatóságok az A-nak címzett levélben megerősítették, hogy a B társaságot valóban a 2015/2403 végrehajtási rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „ellenőrző szervezetként” jelölték ki, a Korkein hallinto-oikeus (legfelsőbb közigazgatási bíróság)

arra keresi a választ, hogy annak érdekében, hogy pótolják valamely szervezetnek az e végrehajtási rendelet 3. cikkének (3) bekezdése értelmében vett, a Bizottság által közzétett jegyzéken való feltüntetésének hiányát, egy ilyen bizonyíték elfogadható-e az említett végrehajtási rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „ellenőrző szervezet” jogállás bizonyítására.

- 30 E körülmények között a Korkein hallinto-oikeus (legfelsőbb közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„A hatástalanított tűzfegyverek Unión belüli szállítása esetén a [91/477 irányelv] előírásaira, valamint a [2015/2403 bizottsági végrehajtási rendelet] rendelkezéseire, különösen e rendelet 3. cikkének (1) bekezdésének rendelkezéseire figyelemmel:

- 1) akkor is tekinthető-e a [91/477] irányelv és a [2015/2043 végrehajtási] rendelet 3. és 7. cikke értelmében vett szervezetnek a hatástalanítási tanúsítványt kiállító, valamely nemzeti hatóság által megerősített ellenőrző szervezet, ha nem szerepel a Bizottság által a 3. cikk (3) bekezdése alapján közzétett jegyzékben, feltéve hogy az említett tagállam különböző hatóságai a fegyverek szállítójának azt a tájékoztatást adták, hogy a tanúsítványt kiállító, [korlátolt felelősségű társaság] formában működő ellenőrző szervezet a rendelet értelmében erre jogosult; és
- 2) azonosítható-e a valamely tagállam által fegyverek hatástalanítására kijelölt ellenőrző szervezet a [2015/2043 végrehajtási] rendelet 3. cikkének (3) bekezdése alapján a Bizottság honlapján közzétett jegyzékbe történő felvétel helyett valamely nemzeti hatóság által nyújtott egyéb bizonyíték alapján olyan módon, hogy az említett ellenőrző szervezet által kiállított hatástalanítási tanúsítvány olyan mértékben megfelel a [végrehajtási] rendeletben meghatározott követelményeknek, hogy a tagállamok kötelesek a más tagállamban kiállított hatástalanítási tanúsítványt a [2015/2043 végrehajtási] rendelet 7. cikkének (2) bekezdése alapján elismerni?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdéstről

- 31 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy ellentétes-e a 91/477 irányelv I. mellékletének III. részével és a 2015/2403 végrehajtási rendelet 3. cikkével az, hogy az e rendelkezés (1) bekezdésében említett „ellenőrző szervezet” fogalma alá tartozzon az olyan magánjogi jogi személy, mint egy gazdasági társaság, amennyiben e személy nem szerepel a Bizottság által az említett rendelkezés (3) bekezdése értelmében közzétett jegyzékben.
- 32 Először is azt a kérdést kell megvizsgálni, hogy az „ellenőrző szervezetnek” a 2015/2403 végrehajtási rendelet 3. cikke értelmében vett fogalma magában foglalhat-e olyan magánjogi jogi személyeket, mint a gazdasági társaság. E tekintetben, bár a 91/477 irányelv I. mellékletének III. része, valamint e 3. cikk megemlíti az „illetékes hatóság” fogalmát, amelyet ez utóbbi rendelkezés (1) bekezdése „ellenőrző szervezetnek” nevez, e rendelkezések, valamint ezen irányelv és e végrehajtási rendelet egyetlen más rendelkezése sem határozza meg, hogy mit kell „illetékes hatóság” és „ellenőrző szervezet” alatt érteni.

- 33 Tekintettel erre, mivel e rendelkezések e fogalmak tekintetében nem tartalmaznak semmiféle utalást a nemzeti jogra, azokat az uniós jog önálló fogalmainak kell tekinteni annak érdekében, hogy valamennyi tagállamban egységes értelmezést lehessen biztosítani.
- 34 Ezen összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy azon kifejezések értelmét és terjedelmét, amelyekre a közösségi jog semmilyen meghatározást nem ad, vagy az általános nyelvhasználatban elfogadott szokásos jelentés szerint, vagy azon szövegkörnyezet szerint, amelyben a kifejezéseket használják, illetve azon szabályozás célkitűzéseinek a figyelembevételével kell meghatározni, amelynek e kifejezések részét képezik (lásd ebben az értelemben: 2019. március 21-i Falck Rettungsdienste és Falck ítélet, C-465/17, EU:C:2019:234, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 35 Mindenekelőtt, ami e rendelkezések szövegét illeti, meg kell állapítani, hogy a 2015/2403 végrehajtási rendelet 3. cikkének (1) bekezdése, valamint a 91/477 irányelv I. mellékletének III. része előírja, hogy a tagállamok kijelölnek egy, az e végrehajtási rendelet által „ellenőrző szervezetnek” nevezett „illetékes hatóságot” annak ellenőrzése céljából, hogy a tűzfegyverek hatástalanítása az említett végrehajtási rendelet I. melléklete műszaki előírásainak megfelelően történt-e, következésképpen annak biztosítása érdekében, hogy az e fegyveren elvégzett módosítások azt véglegesen működésképtelenné tegyék.
- 36 Szokásos jelentésük szerint a „illetékes hatóság” vagy a „szervezet” fogalmát úgy kell érteni, hogy azok bármely, bizonyos jellegű hatáskörrel felruházott szervre utalnak, így az ilyen jogalany közjogi vagy magánjogi minősége nem releváns. Jóllehet a 2015/2403 végrehajtási rendelet 3. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, hogy e „szervezet” célja az „ellenőrzés”, ez a pontosítás csupán az e szerv által gyakorolt jogkör jellegére, vagyis annak ellenőrzésére vonatkozó hatáskörre utal, hogy a tűzfegyverek hatástalanítására a 2015/2403 végrehajtási rendelet I. mellékletében szereplő műszaki előírásoknak megfelelően került-e sor, illetve adott esetben az említett végrehajtási rendelet 3. cikkének (4) bekezdése szerinti hatástalanítási tanúsítványnak kibocsátására vonatkozó hatáskörre, e rendelkezés nem pontosítja, hogy az említett szervezet közjogi vagy magánjogi jellegű-e.
- 37 Ezzel szemben e megállapításokból nem lehet arra következtetésre jutni, hogy e fogalmak szükségszerűen az „állami szervezetek” fogalmába tartoznak, amely fogalom speciálisan az államra, a területi vagy települési önkormányzatokra, valamint az állam és ezen önkormányzatok által kifejezetten közérdekű szükségletek kielégítése céljából létrehozott szervezetekre utal (lásd ebben az értelemben: 2020. szeptember 24-i NMI Technologietransfer ítélet, C-516/19, EU:C:2020:754, 47. pont).
- 38 Ebből következik, hogy mind a közjogi, mind a magánjogi szervezetek az ugyanezen végrehajtási rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében, valamint a 91/477 irányelv I. mellékletének III. részében szereplő „illetékes hatóság” és „ellenőrző szerv” fogalma alá tartozhatnak, ily módon egy olyan magánjogi jogi személy, mint például az alapügyben szereplőhöz hasonló gazdasági társaság, ilyen „illetékes hatóságnak” vagy ilyen „ellenőrző szervezetnek” minősülhet.
- 39 Ezt az értelmezést a 2015/2403 végrehajtási rendelet 3. cikke (1) bekezdésének szövegkörnyezete is alátámasztja. Amíg ugyanis e végrehajtási rendelet 2. cikke előírja, hogy a tűzfegyverek hatástalanítását a nemzeti jognak megfelelően engedéllyel rendelkező köz- vagy magánszervezetek vagy személyek végezhetik, e végrehajtási rendelet 3. cikkének (2) bekezdése azt írja elő, hogy amennyiben az ellenőrző szervezet maga is rendelkezik engedéllyel a tűzfegyverek hatástalanítására, a tagállamoknak gondoskodniuk kell a szóban forgó feladatok és a

feladatokat végző személyek egyértelmű szétválasztásáról a szervezeten belül. Következésképpen az említett végrehajtási rendelet 2. cikkének és 3. cikke (2) bekezdésének együttes olvasatából az tűnik ki, hogy a tűzfegyverek hatástalanításának ellenőrzésére irányuló művelet magánjogi jogi személyre bízható.

- 40 Végül, a 91/477 irányelv és a 2015/2403 végrehajtási rendelet által követett célok megerősítik ezt az értelmezést.
- 41 A 2008/51 irányelv (1) preambulumbekkezdéséből ugyanis az következik, hogy a 91/477 irányelv arra irányul, hogy egyensúlyt teremtsen egyes lőfegyverek bizonyos fokú szabad mozgása és e szabadságnak az ilyen jellegű tárgyakra megfelelő biztonsági garanciák általi korlátok közé szorításának szükségessége között a közbiztonság magas szintjének biztosítása érdekében (lásd ebben az értelemben: 2018. január 23-i Buhagiar és társai ítélet, C-267/16, EU:C:2018:26, 49–52. pont).
- 42 E garanciák, először is, a 2008/51 irányelv (12) preambulumbekkezdésében öltönek testet a tagállamokra háruló azon kötelezettség formájában, hogy szigorú ellenőrzést kell gyakorolniuk a fegyverkereskedők, és különösen azok szakmai feddhetetlensége és szakértelme felett.
- 43 Másodsorban, amint az ezen irányelv (15) preambulumbekkezdéséből következik, a jogalkotó meg kívánta könnyíteni a lőfegyverek felkutatását és elő kívánta segíteni a lőfegyverek, lőfegyverdarabok és a lőszeresek tiltott kereskedelme és gyártása elleni hatékony küzdelmet a tagállamok közötti információcsere javításával.
- 44 Harmadsorban, 2015/2403 végrehajtási rendelet (2) és (3) preambulumbekkezdéséből az következik, hogy a nem megfelelően hatástalanított tűzfegyverek reaktiválása kockázatának csökkentése céljából a tagállamok feladata, hogy kijelöljenek egy ellenőrző hatóságot, amelyet annak ellenőrzésével és tanúsításával bíznak meg, hogy a tűzfegyveren végzett módosítások azt használatra visszafordíthatatlanul alkalmatlanná tették, tehát a 91/477 irányelv II. melléklete I. része a) pontjának megfelelően a tűzfegyver minden lényeges része használatra tartósan alkalmatlanná, és eltávolítása, kicserélése vagy reaktiválást célzó módosítása lehetetlenné vált.
- 45 Ebből következik, hogy azon kockázatokra tekintettel, amelyeket a hatástalanított tűzfegyverek jelentenek a közbiztonság vonatkozásában, azok szabad mozgását csak a hatástalanításukra vonatkozó feltételek szigorú keretek közé szorítása és annak garantálása mellett lehet biztosítani, hogy a hatástalanítást a 2015/2403 végrehajtási rendelet I. mellékletében szereplő műszaki előírásoknak megfelelően végezték, aminek vizsgálata az érintett tagállam által kijelölt ellenőrző szervezet feladata.
- 46 Márpedig, amint arra a főtanácsnok is rámutatott indítványának 43–49. pontjában, nem tekinthető úgy, hogy egymagánjogi jogi személy „ellenőrző szervezetként” történő kijelölése, amelynek feladata annak vizsgálata, hogy a tűzfegyverek hatástalanítására az e végrehajtási rendelet I. mellékletében szereplő műszaki előírásoknak megfelelően került-e sor, és a vonatkozó tanúsítvány kiállítása, önmagában olyan jellegű, hogy veszélyeztetné az említett irányelv és az említett végrehajtási rendelet által követett célokat, mivel e kijelölést e személynek az érintett tagállam illetékes hatóságai általi hatékony és szigorú ellenőrzése kíséri, amely, amikor egy kereskedőről van szó, mint az alapügyben is, különösen annak szakmai feddhetetlenségére és szakértelmére irányul.

- 47 Másodsorban azt kell meghatározni, hogy ahhoz, hogy a 2015/2403 végrehajtási rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „ellenőrző szervezetnek” lehessen minősíteni az e rendelkezésben említett illetékes hatóságot, annak szerepelnie kell-e a Bizottság által az e cikk (3) bekezdésének értelmében közzétett jegyzékben.
- 48 E tekintetben meg kell állapítani, hogy e végrehajtási rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok feladata, hogy kijelöljék ellenőrző szervezetüket, míg e cikk (3) bekezdése előírja, hogy a Bizottság közzéteszi a honlapján a tagállamok által kijelölt ellenőrző szervezetek jegyzékét, az egyes szervezetekről szóló részletes információkkal, a szervezetek emblémájával és elérhetőségeivel együtt.
- 49 Ezenfelül e végrehajtási rendelet 8. cikkéből az következik, hogy a tagállamok értesítik a Bizottságot az általuk a 2015/2403 végrehajtási rendelet hatálya alá tartozó területen elfogadott intézkedésekről.
- 50 E rendelkezések együttes olvasatából az következik, hogy a lojális együttműködés elvének tiszteletben tartása mellett a tagállamok nem csak az általuk kijelölt ellenőrző szervre, valamint annak emblémájára és elérhetőségeire vonatkozó részletes információkról kötelesek haladéktalanul tájékoztatni a Bizottságot, hanem értesíteniük kell azt az ezen információkat érintő minden változásról oly módon, hogy az e végrehajtási rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében előírt jegyzék folyamatosan naprakész és teljes legyen.
- 51 Amint ugyanis az a jelen ítélet 43. pontjában is megállapításra került, az uniós jogalkotó elő kívánta mozdítani a tagállamok közötti információcserét a tűzfegyverek nyomkövetésének megkönnyítése, valamint a lőfegyverek, lőfegyverdarabok és a lőszeresek tiltott kereskedelme és gyártása elleni hatékony küzdelem érdekében.
- 52 Egyébiránt, amikor a hatástalanított tűzfegyvereket az Unión belül szállítják, a 2015/2403 végrehajtási rendelet 7. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy tagállamok elismerik a más tagállamok által kiadott hatástalanítási tanúsítványokat, amennyiben azok megfelelnek az e végrehajtási rendeletben meghatározott követelményeknek.
- 53 Ennek keretében a 2015/2403 végrehajtási rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében előírt jegyzék elkészítése és naprakésszé tétele központi jelentőséggel bír, és ezért alapvető fontosságú, hogy e lista hitelesen tartalmazza a tagállamok által kijelölt valamennyi „ellenőrző szervezetet”, és hogy az abban szereplő információkat haladéktalanul naprakésszé tegyék. E jegyzék összeállításának éppen az a célja, hogy lehetővé tegye azon állam ellenőrző hatóságai számára, amelybe a hatástalanított tűzfegyvereket viszik, hogy egy egyszerű, azonnali és hatékony közzétételi mechanizmus révén megbizonyosodhassanak arról, hogy a szóban forgó hatástalanítási tanúsítványokat kiállító szervezet valóban az e végrehajtási rendelet 3. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „ellenőrző szervezet”.
- 54 Következésképpen meg kell állapítani, hogy egy „ellenőrző szervezetnek” a Bizottság által összeállított jegyzékbe történő felvétele, ami azt feltételezi, hogy minden tagállam a 2015/2403 végrehajtási rendelet 8. cikkének megfelelően értesíti a Bizottságot az e végrehajtási rendelet 3. cikkének (3) bekezdésében említett információkról, olyan alaki feltételnek minősül, amelyet tiszteletben kell tartani ahhoz, hogy egy gazdasági társasághoz hasonló magánjogi jogi személyt az I. melléklet III. része értelmében vett „ellenőrző szervezetnek” lehessen tekinteni.

- 55 Ebből következik, hogy az e jegyzékben szereplő szervezettől származó olyan információk, amelyek szerint az e szervezet szerinti tagállam egy másik, az említett listán nem szereplő szervezetet jelölt ki mint „ellenőrző szervezet”, nem elegendő annak bizonyításához, hogy ez utóbbi szervezet a 91/477 irányelv I. melléklete III. részének a) pontja és a 2015/2403 végrehajtási rendelet 3. cikke értelmében vett „ellenőrző szervezetnek” minősül.
- 56 Kizárólag az „ellenőrző szervezet” fogalmának a jelen ítélet 54. pontjából következő értelmezése teszi lehetővé azon állam ellenőrző hatóságai számára, amelybe a hatástalanított tűzfegyvereket átirányították, hogy azonnal és hatékonyan ellenőrizhessék a fegyverek hatástalanítási tanúsítványt kiállító ellenőrző szervezet azonosságát, következésképpen megőrizhessék a közbiztonság magas szintjét a tűzfegyverek hatástalanításáról való megbizonyosodással, és megvédvén magukat egy nem megfelelően hatástalanított tűzfegyver reaktiválásának kockázatával szemben.
- 57 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 91/477 irányelv I. mellékletének III. részét és a 2015/2403 végrehajtási rendelet 3. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az, hogy az ez utóbbi rendelkezés (1) bekezdésében említett „ellenőrző szervezet” fogalma alá tartozzon valamely olyan magánjogi jogi személy, mint egy gazdasági társaság, amennyiben e személy szerepel a Bizottság által az e rendelet 3. cikkének (3) bekezdése értelmében közzétett jegyzékben.

A második kérdéstről

- 58 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 91/477 irányelv I. mellékletének III. részét és a 2015/2403 végrehajtási rendelet 7. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy amennyiben egy tűzfegyver hatástalanítási tanúsítványát valamely tagállam által kijelölt ellenőrző szervezet állítja ki, annak a tagállamnak, ahová a tűzfegyvert szállították, el kell ismernie az említett tanúsítványt.
- 59 Meg kell állapítani, hogy e végrehajtási rendelet 7. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a tagállamok elismerik a más tagállamok által kiadott hatástalanítási tanúsítványokat, amennyiben e tanúsítványok megfelelnek az említett végrehajtási rendeletben meghatározott követelményeknek.
- 60 E rendelkezés megfogalmazásából kitűnik, hogy az „ellenőrző szervezet” által kiállított tanúsítvány elismerése – amint arra a főtanácsnok is rámutatott indítványának 73. és 74. pontjában – nem automatikus és nem feltétlen, mivel ahhoz a feltételhez van kötve, hogy e bizonyítvány megfeleljen az említett rendeletben rögzített előírásoknak.
- 61 Amint ugyanis az a jelen ítélet 41. pontjában megállapításra került, a közbiztonság magas szintjének biztosítása érdekében a tűzfegyverekhez hasonló tárgyak szabad mozgását az e tárgyak jellegéhez igazított biztosítékoknak kell korlátozniuk, ami azt jelenti, hogy – amint az a jelen ítélet 44. pontjában említésre került – szükséges a nem megfelelően hatástalanított tűzfegyverek reaktiválása kockázatának csökkentése, annak garantálásával, hogy a tűzfegyver minden lényeges része használatra tartósan alkalmatlanná, és eltávolítása, kicserélése vagy reaktiválást célzó módosítása lehetetlenné vált.

- 62 Ennek érdekében azon tagállam hatóságai, amelybe egy hatástalanított tűzfegyvert szállítanak, a 2015/2403 végrehajtási rendelet 6. cikke alapján esetlegesen elfogadott további hatástalanító intézkedések vizsgálatán kívül számos ellenőrzést végezhetnek e fegyver és az azt kísérő hatástalanítási tanúsítvány bemutatásának alkalmával.
- 63 E tekintetben, először is, amint az a jelen ítélet 57. pontjából kitűnik, az szükséges, hogy a hatástalanítási tanúsítványt a Bizottság által az e végrehajtási rendelet 3. cikkének (3) bekezdése alapján közzétett jegyzékben szereplő, valamely tagállam által kijelölt „ellenőrző szervezet” állítsa ki.
- 64 Másodsorban, a 2015/2403 végrehajtási rendelet 3. cikkének (4) bekezdése megköveteli, hogy a kiállított semlegesítési tanúsítvány megfeleljen az e végrehajtási rendelet III. mellékletében szereplő formanyomtatványnak, és hogy az abban szereplő információkat nemcsak annak a tagállamnak a nyelvén kell megszövegezni, amelyben azt kiállították, hanem angol nyelven is.
- 65 Harmadsorban, az említett végrehajtási rendelet 3. cikkének (4) bekezdéséből az is következik, hogy a tanúsítvány kiállítása azon feltételhez van kötve, hogy a tűzfegyver hatástalanítása a 2015/2403 végrehajtási rendelet I. mellékletében rögzített műszaki előírásoknak megfelelően történjen. Következésképpen az említett tanúsítvány kiállításának az a különös célja, hogy konkrétan tegye az ellenőrző szervezet azon megállapítását, miszerint a hatástalanítási műveletek a műszaki előírásoknak megfelelően történtek, annak garantálása érdekében, hogy a tűzfegyver minden lényeges része használatra tartósan alkalmatlanná, és eltávolítása, kicserélése vagy reaktiválást célzó módosítása lehetetlenné vált.
- 66 Ezen összefüggésben, amint arra a főtanácsnok is rámutatott indítványának 88. pontjában, annak a tagállamnak az illetékes hatóságai, ahová a hatástalanított tűzfegyvert szállították, nem kötelesek elismerni az e fegyvert kísérő, egy olyan ellenőrző szervezet által kiállított hatástalanítási tanúsítványt, amelyet egy másik tagállam jelölt ki, ha e hatóságok a szóban forgó fegyver rövid vizsgálata során megállapítják, hogy a tanúsítvány nyilvánvalóan nem felel meg az e végrehajtási rendeletben rögzített előírásoknak.
- 67 A fenti indokok összességére tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 91/477 irányelv I. mellékletének III. részét és a 2015/2403 végrehajtási rendelet 7. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy ha egy tűzfegyver hatástalanítási tanúsítványát egy „ellenőrző szervezet” állította ki, annak a tagállamnak, amelybe a tűzfegyvert szállították, el kell ismernie az említett tanúsítványt, kivéve ha e tagállam illetékes hatóságai a szóban forgó fegyver rövid vizsgálata során megállapítják, hogy e tanúsítvány nyilvánvalóan nem felel meg az e végrehajtási rendeletben rögzített előírásoknak.

A költségekről

- 68 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A 2008. május 21-i 2008/51/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló, 1991. június 18-i 91/477/EGK tanácsi irányelv I. mellékletének III. részét, valamint a hatástalanított tűzfegyverek végleges működésképtelenségét biztosító hatástalanítási előírásokra és technikákra vonatkozó közös iránymutatások meghatározásáról szóló, 2015. december 15-i (EU) 2015/2403 bizottsági végrehajtási rendelet 3. cikkét

a következőképpen kell értelmezni:

azokkal nem ellentétes az, hogy az ez utóbbi rendelkezés (1) bekezdésében említett „ellenőrző szervezet” fogalma alá tartozzon valamely olyan magánjogi jogi személy, mint egy gazdasági társaság, amennyiben e személy szerepel az Európai Bizottság által az e rendelet 3. cikkének (3) bekezdése értelmében közzétett jegyzékben.

- 2) A 2008/51 irányelvvel módosított 91/477 irányelv I. mellékletének III. részét, valamint a 2015/2403 végrehajtási rendelet 7. cikkének (2) bekezdését

a következőképpen kell értelmezni:

ha egy tűzfegyver hatástalanítási tanúsítványát egy „ellenőrző szervezet” állította ki, annak a tagállamnak, amelybe a tűzfegyvert szállították, el kell ismernie az említett tanúsítványt, kivéve ha e tagállam illetékes hatóságai a szóban forgó fegyver rövid vizsgálata során megállapítják, hogy e tanúsítvány nyilvánvalóan nem felel meg az e végrehajtási rendeletben rögzített előírásoknak.

Aláírások